

Сураатда: М. Ваймуродов оила атрафи билан навбатдаги вазифаларини гилаб олмакда.

СУРАТКАШ: А. МАЛЬНИ

ИЖОДИЙ СИНОВ

ТЕАТР санъати ҳам кино, ойна нахон каби ҳаётимизнинг акраламас бир қисмидир. Илгари «Тоҳир ва Зухра», «Шоҳ Эдил», «Ҳалима», «Отелло», «Ҳамлет», «Томбола ош», сингари спектакллар намойиш этилганда залга синасдан, орғичча шигта қидириб юрганларнинг сон-саногини бўлмасди. Афсусли кейинги йилларда турли сабабларга қура санъатнинг бу турига қизиқиш анча сусайиб кетди. Шу жиҳатдан олиб қараганда 1988 йилдан бошлаб ўтказилган «Наврў-92» театр анжумани худди узоқ вақт хаста ётган кишининг танасига тоза қон қўйилганига театрлар ҳақида бирмунча монелики киритмоқда. Муҳими, ушбу кўрик жумхуриятимизнинг барча вилоятлари-ю олис ноҳияларидаги театр жамоаларини ҳам ўз устида тинмай ишлашга ва ижод қилишга ундамоқда. Бу келажда ўзининг мевасини беради, амалга. Бу йил Ўзбекистон, Туркменистон, Қозғистон, Қирғизистон ва Тожикистон мустақил давлатларининг «Наврў-92» кўрик-танлови илк бор биринчи жумхуриятимизда — Тошкентда ўтказилди. Шу муносабат билан биз ушбу анжуман директори, жумхурият Актерлар уйининг раҳбари Насиба УСМОНОВА билан мулоқотда бўлдик.

— Насиба опа, авваламбор «Наврў-92» кўрик-танловининг маданий ҳаётимизда тугтай ўрни ва унинг моҳияти ҳақида таъриб берсангиз.

— Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмаси, Маданият вазирлиги ҳамда Мада-

аниларнинг тилланганлиги ушбу махсус севрини билан таъдирланганлиги ва узоқ вилоятдаги театр-студиясининг бир қанча ҳорлиқ давлатда таъкиф этилиши ҳам фикримизнинг ёқини далилдир. «Наврў-92» танловларининг Ўрта Осиё халқларининг миллий урф-одатларини қайта тиклаш, халқлар ва элатлар маданиятларининг бир-бирини бойитишдаги роли беънисдир.

Хе мулолағасиз айтиш мумкин, ушбу кўрик биз учун хорижа ҳам кенг йўл очмоқда. Илк мартаба театр бозорини ташкил қилганда, шу мақсадда 50 та давлатдан театр мутахассислари ва ишбилармонлари таъкиф этилди. Улар ўзларига маъқул келган энг яхши спектакллари хариб қилиб, келгусида театр жамоаларини хорижа таъкиф этишлари ҳам мумкин. Муҳими, алгаридек Иттифоқ театр арбоблари уюшмаси қабилтидаги воситачилар бўлмайди. Октябрь ойида Тошкентда Италия театрлари анжумани ўтказилди. Унинг доирасида Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро ва Самарқанд ҳам «Наврў-92»га аталган турли та-

бирлар ўтказилди. Умуман келгусида бу кўрик-танловга хорижий давлатлари ҳам таъкиф қилиб, уни асосан Шарқ мамлакатлари учун халқаро театр анжуманига айлантириш режаларимиз бор.

— «Наврў-92» кўрик-танловининг маданий ҳаётимизда қандай ўрни бўлади? — Танловнинг маданий дастуридан ранг-баранг саҳна асарлари ўрин олган. Ҳамза театри анжуманига атай Т. Минуллиннинг «Алла» спектаклини тайёрлади. Шунингдек, томошабинлар Бухоро кўғирчоқ театрининг «Чодир жамоли» спектаклини ҳам кўришлари мумкин. Буни қадимги бозорларда сопол кўғирчоқлар орқали кўрсатилган томошалар анъанасининг қайта тикланиши десан ҳам бўлади. Рус ёш томошабинлар театри эса П. Шеффернинг «Экзюс», Мольернинг «Зураки табиб» саҳна асарларини намойиш қилади. Санкт-Петербург театр жамоаси ҳам исми спектакллари томошабинлар эътиборига ҳавола этилади. Танловнинг очилиши ва ёпилиши

маросимлари Ҳамза номли театрда ўтказилди, бошқа спектакллар эса Муқимий, Абдор Ҳидоят ҳамда рус ёш томошабинлар театрларида намойиш қилинади. Ушбу кўрикда халқ эпослари заминидан яратилган фольклор спектакллари ҳам салмоқли ўринни эгаллайди.

— Кўрик-танловнинг маданий дастури хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз?

— Танловнинг маданий дастуридан ранг-баранг саҳна асарлари ўрин олган. Ҳамза театри анжуманига атай Т. Минуллиннинг «Алла» спектаклини тайёрлади. Шунингдек, томошабинлар Бухоро кўғирчоқ театрининг «Чодир жамоли» спектаклини ҳам кўришлари мумкин. Буни қадимги бозорларда сопол кўғирчоқлар орқали кўрсатилган томошалар анъанасининг қайта тикланиши десан ҳам бўлади. Рус ёш томошабинлар театри эса П. Шеффернинг «Экзюс», Мольернинг «Зураки табиб» саҳна асарларини намойиш қилади. Санкт-Петербург театр жамоаси ҳам исми спектакллари томошабинлар эътиборига ҳавола этилади. Танловнинг очилиши ва ёпилиши

— «Наврў-92» кўрик-танлови-га атай ижодий уюшмалар, пойтахтимиздаги завод ва фабрикалар солиблар учун ўзларининг адаллик соғавларини тайёрлашди. Шаҳримиздаги анжуманга ташириб буюрган театр санъати ихлосмандлари бу халқчил асарлардан баҳраманд бўлиб, дилларига бироз бўлсада таскин олсалар, биз ўзимизнинг бурчимизни ба-жарган бўламиз.

Суҳбатни Дилшод ИСРОЙЛОВ ёзди.

● СУРАТЛАРДА: Қирғизистон давлат академик драма театрининг «Ойгул Манас» ва Мухтор Азевон номли қозоқ давлат академик драма театрининг «Асрга татигулик ку» спектаклларидан кўринишлар.

ЕТОҚХОНАДА ШИФОХОНА

БУГУНГИ кунда деярли кўнчилиқ йирик оловат қорхоналари ўзларининг мустақил санаторий-профилакторийсига эга. Бундай қудай имкониятга эга оловат Тошкентдаги Ўрта Осиё электр апаратуралари илмий-ишлаб чиқариш бирикмаси меҳнат ахли ҳам эга бўлади.

Гап шундан, қорхона раҳбарияти ва касба уюшмаси ҳамкорлигида иш тўтиб ибратли ишни амалга оширдилар. «Қурувчи» дахасида бирикма нуричлари учун қурилган турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Янги бинога кўчиб ўтган қонхонд соҳибдорларнинг кўчилиги қорхона ётоқхонасида истикомат қилинади. Эндиликда ушбу ётоқхонага ахтиёж қолмади. Шу сабабли уни қайта таъмирлаб, бирикма шифохонасига айлантириш тадбирлари қурилмоқда.

Янги санаторий-профилакторий замонавий тиббий анжумлар билан жиҳозланади.

С. ОДИЛОВА.

ХИРОШИ ОКАВА: РЎЗА ДОРМАН

Ҳамсуҳбатим Хироши Окава — япониялик. Ўзининг айтишича 1959 йилда мусулмон тақвимидаги тўғри ҳисобларга Осака шаҳрида туғилган. Ўзбек тилида бемалол гаплаша оладики, дафъатан япон эканлиги шубҳа билан қарайсиз. Узоқ Япониядан келган меҳмонимизнинг ўзбекча сўзлашетиши мени ҳам қизиқтириб қўйди. Уни муҳарририятимизга таъкиф этдим. Хироши бажовудил рози бўлди.

— Сиз ўзбек тилини қандай ўргандингиз? Тилимизга, урф-одатларимизга қизиқтиришнинг сабаби нимада?

— Мен 1982 йилда Туркияга бордим. У ерда ҳам ўқидим ва ишладим. Сахназ йил турлар даврида илаб, туркий халқларга янабозан меҳр-муҳаббатим ошди. Ўтган йилнинг август ойида Тошкентга келдим. Тошкент Давлат дорилфунунининг ўзбек филологияси қўлида уч ой тахсил олдим. Тиллар ва фольклор бўйича мутахассисман. Шу сабабли ўзбек урф-одатларига қизиқиб қолдим.

— Мен ишонаманки, бизнинг ота ва боболаримиз шу юрлардан кўчиб борган. Айниқса, тилимиз бир-биримизникига ўхшайди. Япон тили турк ва ўзбек тилига жуда яқин. Бунинг урф-одатларимиз ҳам тасдиқлаши мумкин. Япон тилининг хусусиятларини туркий тиллардан топмоқчиман. Чунки бизнинг оталаримиз бирдир.

— Бу ерда келишимиздан мақсад ўзбекча мустақил ўрганиб, унинг акойиб урф-одатларини, маданиятларини японларга танитиш. Кейинчалик, худди хоҳласа, мана шу ишларни мамлакатимга қайтандан сўнг бажармоқчиман.

— Кечирасиз, лекин бизда кўнчилиқ адабиётлар, дарсликлар рус тилида битилган, бундан қийиналмайсанми?

— Саволингиз жуда ўринли. Туркияда бир тилдаги адабиётларни ўқигандим.

— Уйланганимиз? — Йўқ, насиб қилмади. — Япония рўзномалари ҳақида ҳам гапириб берсангиз?

— Бизда рўзномалар кўп. Сизларникига ўхшаб маҳаллий рўзномалар ҳам бор. Лекин мамлакат бўйича тарқатилган рўзномаларнинг обрўси жуда баланд. Улар мунтазам чиқиб туради. Обунчилар эрта тонгдан рўзномаларни олиб ўқишади. Чунки рўзномалар обуначиларга кечикмай, ўз вақтида етказиб берилади. Японлар кундалиқ матбуот нашрларини эрталаб ўқинишни яхши қўришади. Айниқса, умумий рўзномалар жуда ёқди. Уларнинг саҳифаси кўп. Асосан тикорат ва хабарларга кенг ўрин ажратилади. Маҳаллий хабарлар

Суҳбатдош Ҳасим Отаулло ўзди.

ЎЗ ВАҚТИДА КЎРИКДАН ЎТКАЗИНГ

Ҳаракат ҳафсизлигини таъминлашнинг муҳим омилларидан бири — техника воситаларини ўз вақтида кўридан ўтказишдир.

Ҳозирги вақтда қондаларга кўра техник кўридан ўтказиш учун транспорт воситалари эгалари ёки уларнинг ишончли кишилари томонидан ДАН ҳодимларига кўрсатилиши керак. Бунинг учун улар шахсий паспорт, ҳарбий хизматчилар учун эса хизмат ҳайдовчилик гувоҳномалари, янаш жойидан ёки ҳарбий қисм томонидан уларга янаш ўқув учун ўй ажратилганлиги, техник паспорт ёки техник талон, транспорт воситаларини ҳайдаш мумкинлиги ҳақида, соғлиги тўғрисидаги маълумотларини, шунингдек транспортларга солинадиган йўл солиғини ва техник кўрик муносабати билан тўланган чигталарни кўрсатилари зарурдир.

Солиқ миндори транспорт воситаси неча от кучига эга эканлигига боғлиқ бўлиб, яъни энгил автомобилларга ҳар бир от кучига 2 сўм, мотоцикллар учун 1 сўм, юк автомобиллари учун эса 4 сўм миндоридадир. Бундан чигталар ўтган йил учун ҳам тўланган бўлиши керак ва у ҳам техника кўрик вақтида кўрсатилиши шарт.

Шуни эслатиб ўтиш керакки, Улуғ Ватан уруши ногиронлари, ҳарбий хизмат вақтида ногирон бўлганлар, қўлда бошқариладиган транспорт воситаларининг ва мотаравачаларнинг эгалари юқорида айтилган солиқни тўламайдилар.

Шунингдек нафақа олувчилар ва ногиронлар ҳам имтиёزلардан фойдаланадилар, яъни улар транспорт солиғини ҳар бир от кучига энгил автомобиллар учун 50 тийин, юк автомобиллар

ДАН огоҳлантиради

лари учун 1 сўмдан ва мототиклар учун эса 30 тийиндан тўлайдилар.

Транспорт воситаларини, уларнинг техник носозлиги сабабли юргазиб мумкин бўлмаган ҳолларда, ҳайдовчилар ДАНга ёзма равишда ариза ва юқорида қайд қилинган ҳужжатлар (ҳайдовчилик гувоҳномаси ва соғлиги тўғрисидаги даволотномалардан ташқари) билан мурожаат этишлари. Бундай ҳолларда ДАН ҳодимлари томонидан чигталар паспортга «носо» деб ёзиб, уни шахсий муҳрлари билан тасдиқлайдилар.

Транспорт воситаларини ДАНга техник кўрикка

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИ
11, 12 апрель соат 18.00 да
«ҚИЗҚИ-91» КЎРИГИ ҒОЛИБИ
БОЛТАВОЙ ТОШМАТОВ
ВА
ЕШ ЭСТРАДА ХОНАНДАСИ
АВАЗБЕК ОЛИМОВ
ИЖРОСИДА

КАТТА КОНЦЕРТ
Концерт дастурини Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Чигталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилади. Жамоа бўлиб келиш учун буюртмалар қабул қилинади.

ТЕЛЕФОН: 45-92-13.

ҲАМДЎСТЛИК ДАВЛАТЛАРИДА

ВОКЕАЛАР, ХАВАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ТАТАРИСТОН ХАЛҚИНИНГ ИРОДАСИ

ТАТАРИСТОНДА умумхалқ сўрови (референдум) якунилари чиқарили. 21 март кунин бугун бу талбирда қатнашганларнинг 61,4 фоизи Татаристоннинг мустақиллигини ёқиб овоз берди. 37,3 фоиз сайловчи рад жавоби берди, 1,5 фоиз бюллетень ҳақиқий эмас, деб топилди.

Умумхалқ референдуми якуниларига бағишланган конференция матбуот конференциясида президент М. Шаймиев халқнинг хоҳиш-иродаси ўз ифодасини топган ана шу натижалардан чуқур мамнун бўлганлигини паҳор қилди. Татаристон тарқиқлигини демократик йўлга солишнинг намоийиш қилди. Бундан бун у суверен давлатга хос бўлган ҳамма белгиларга эгадир. Бу шароитда Татаристоннинг биринчи қадами Россия билан тенг ҳуқуқли шартнома тузишдан иб-

рат бўлиши керак. Бу шартномани 6 апрелда очила-жак Россия халқ депутатлар курултойига тузиш мақсадга мувофиқ бўлур эди, деб таъкидлади президент.

РОССИЯ НЕМИСЛАРИ КУРУЛТОЙИ

22 МАРТ кунин Москвада Россия немисларининг навбатдан ташқар курултойи ўз иштини тугатди. Курултой қабул қилган якуловчи ҳужжатда таъкидланишича, Президент Фармонда назарда тутилган Волгабуйидаги немислар республикасини «босқичма-босқич тиклаш» деб аталган тадбир бўйича қуриладиган чоралар кескин рад этилади. Курултой, шунингдек, Россия ва Германия ҳукуматларидан Германияга кўчиб боришни истаган ҳамма немислар ва уларнинг оналарини уюшган ҳолда кўчириш дастурини кечимай ишлаб чиқиш ва қабул қилишни талаб қилди. Ҳужжатда со-би СССР немисларини Украина ҳудудига иктиёрли кўчириш тўғрисидаги Украина президентининг таъкифиди умуман қўйлаб қу-ватланади. Лекин бу тадбирга Волгабуйида немислар республикасини тиклашнинг муқобили сифатида қараламайди.

КҲП МАРТА ИШЛАТИЛАДИГАН КУПОНЛАР

БЕЛАРУСДА кўп марта ишлатилган купонларни

жорий этиш мўлжалланмоқда. Аввалги «бир марта ишлатилган» купонлар бекор қилинади. Янги купонлар эса ўта тақчил буюмлар ва молларга тўлаш учунгина ишлатилганга ўхшайди.

ЯҲОНА БОЖ СИЕСАТИ УЧУН

МУСТАҚИЛ Давлатлар Ҳамдўстлигининг бир қатор аъзолари ягона бож олиш сиёсатини қўллашни мўлжалламоқдалар. Бож олиш уюшмаси тузиш тўғрисидаги битимга ана шу қонда асос қилиб олинган. Бу битимга ҳозирча Россия, Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Ўзбекистон қўшилдилар.

ШАКАР ЗАВОДЛАРИ ИШЛАШ БОШЛАДИ

РОССИЯ шакар заво-длари қайта ишлаб бошлади. Ҳом ашё йўқлигидан йил бошида тўхтаб қолган бу қорхоналар чет эллардан олинган ҳам ашёни қайта ишлашга киришди. Қайта ишлаш билан ҳозир 9 та завод шуғулланмоқда. Бу қорхоналар 60 минг тоннадан ортиқ шакар ишлаб чиқарилади. 1 сентябргача 1 миллион 850 минг тонна шакар ишлаб чиқарилади.

СОВУҚ... ХУРРАК ОТИШГА ҚАРШИ

КАТТА ёндаги аҳоли-нинг 44 фоизи хуруан ота-ди, деган аниқ маълумот-лар бор. Ундан совуқ в-

дамыда қутулиш мумкин экан. Умуман, тиббийда қадим мисрликлар ҳам со-вуқдан фойдаланганликлари маълум. Беларусь про-фессори, медицина фаһла-ри доктори Виктор Гапа-нович ана шу услубни қў-лай бошлади. У муҳандис Георгий Астапенек билан бирга мосламалари бор кр-оген асбобини ясади. Бунда у тиг ўрнига суяқ азот ишлатди. Суяқ азот ши-кастланган жойга юборил-ди ва у кристалланиди, тў-қима ўлади ҳамда одам та-насида акралаб кетайди. Со-вуқдан, шунингдек, ор-ғиқни қондиринида ҳам фойдаланиш мумкин. То-мирларда қонни ивитади. Муолажа оғриқсиз кечади, деярли қон чиқмайди, б-р-йғи бир неча дақиқа давом этади.

Совуқ ердамыда оғиз-бу-рун, томоқнинг бошқа са-саллиқлари, аллергия, ку-лоқ қичмасини ҳам му-ваффақиятли даволаш мум-кин.

(МАТБУОТ ХАВАРЛА-РИ АСОСИДА ТАЙЕР-ЛАНДИ).

ҲАМДЎСТЛИК ДАВЛАТЛАРИДА

МУХАРРИР УРИНБОСАРЛАРИ — 335885, 325747, 325748, 337918; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўғиллар: шўролар ҳаёти — 325778, 337010; кишлоқ ҳўжаллиги — 325647; адабиёт ва санъат; миллий қадриятлар — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот ва спорт — 325556, 339915; хатлар ва оммавий ишлар — 325354, 334048; таъкифат бўғили — 325733; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 325354, 334048; эълонлар — 325686.